

Pracovný list č. 1 (Med)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)
- zistiť, čo je v súdke, preveriť odhad dieťaťa prostredníctvom nápisu na súdke (pomôckou sú písmená maľovanej abecedy použité v téme strany)

Rozprávanie príbehu:

- odpovedať na otázky: Čo sa tu mohlo stať? Kto by mohol byť hrdinom príbehu?
- porozprávať príbeh podľa ilustrácie
- vyfarbiť to zvieratko, ktoré je, podľa dieťaťa, hrdinom príbehu znázorneného na ilustrácii

Fonologické uvedomovanie:

- na základe slabičnej schémy určiť, ktorý ďalší živočích by si tiež rád pochutil na mede (dieťa sa riadi vyznačenou slabičnou schémou slova (U U), v tomto prípade dvojslabičného, a hľadá toho živočícha, ktorého slovným označením je dvojslabičné slovo; ilustráciu toho živočícha ceruzkou spojí so slabičnou schémou)

Poznávanie funkcií písanej reči:

- s pomocou encyklopédie preveriť, či živočích, ktorého dieťa identifikovalo, že by si tiež rád pochutil na mede (pozri aktivita vyššie), má med naozaj rád (jednoduchšia úloha: zdôvodniť na základe vlastnej skúsenosti, zistiť doma od rodičov a pod.)

Grafomotorika:

- nakresliť, kadiaľ leteli včielky, keď vyleteli von z úľa (grafomotorický prvok *voľné čmáranie všetkými smermi*)

Pracovný list č. 2 (Úroda jabĺk)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Grafomotorika:

- do košíka nakresliť jabĺčka, ktoré boli nazbierané zo stromu (grafomotorický prvok *kreslenie kružnice*)

Fonologické uvedomovanie:

- pomenovať výrobky z jabĺk a do predkreslených schém nakresliť toľko oblúčikov (U), koľko slabík má dané slovo

Rozprávanie príbehu:

- odpovedať na otázky: Čo sa tu mohlo stať? Kto by mohol byť hrdinom príbehu?
- vymyslieť príbeh podľa ilustrácie

Poznámka: V názve strany v slove JABĽK uvádzame pri písmene *Ĺ* ilustráciu leva. Pri čítaní tohto slova treba upozorniť dieťa na to, že nad písmenom *Ĺ* vidíme dlžeň, preto túto hlásku vyslovujeme dlho ako /Ĺ/.

Pracovný list č. 3 (O smutnej princeznej)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)
- pomôcť „prečítať“ tie slová v texte rozprávky, ktoré sú doplnené ilustráciou (obdoba tzv. maľovaneého čítania)

Fonologické uvedomovanie:

- s pomocou slabičnej schémy zistiť, ako princ zachraňoval princeznú (priradiť k slabičnej schéme príslušný objekt) – na strane vľavo
- vyfarbiť časti oblečenia princa a princeznej farbami podľa inštrukcií (farbou zodpovedajúcou zadanej slabičnej schéme, t. j. košeľa princa je zelená, pretože vedľa košele je schéma trojslabičného slova; nohavice princa sú hnedé, pretože vedľa nohavíc je schéma dvojslabičného slova atď.) – na strane vpravo

Grafomotorika:

- nakresliť plot z kameňov, aby sa už žiaden drak do hradu nedostal (grafomotorický prvok *kreslenie oválneho tvaru*)

Pracovný list č. 4 (Krt)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Poznávanie funkcií písanej reči:

- v texte o krtovi identifikovať, čím sa krt živí, a na základe toho mu pomôcť nájsť cestu k vhodnej potrave v labyrinte – na strane vpravo
- s pomocou encyklopédie zistiť a nakresliť, ktoré ďalšie zvieratá má „rypák“; čo okrem kožuška krta môže byť „zamatové“; alebo zistiť, ktoré ďalšie zvieratá sa živia hmyzom (výber aktivity podľa rozhodnutia učiteľky)

Grafomotorika:

- nakresliť krtince, ktoré krtko vytvoril (grafomotorický prvok *horný oblúk*)

Pracovný list č. 5 (O rybárovi a zlatej rybke)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Rozprávanie príbehu:

- s pomocou ilustrácií prerozprávať dej známej rozprávky
- vysvetliť, prečo si starček prial zle

Implicitný význam textu:

- nakresliť, čo by si dieťa prialo od zlatej rybky

Grafomotorika:

- nakresliť vlny na jazere, kde starček chytil zlatú ryбку (prvok dolný oblúk)

Pracovný list č. 7 (Športujeme)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Poznávanie funkcií písanej reči:

- na základe opisu v texte vyznačiť, kadiaľ chlapec, Boris, bežal (nechať najprv dieťa rozhodnúť, odkiaľ Boris začína bežať; ak je to pre dieťa ťažké, miesto na ilustrácii vyznačí učiteľka krížikom)

Fonologické uvedomovanie:

- určiť šport, ktorému sa dieťa venuje, a nakresliť ku každému dieťaťu pomôcku, ktorá tento šport symbolizuje, použiť pri tom písmenkové kartičky z hornej časti pracovného listu ako pomôcku (pozn.: Šport sa vždy začína na rovnakú hlásku ako meno dieťaťa – pozri začiatkové písmeno na jeho/jej tričku; t. j. chlapec na predlohe má na tričku B – to dieťa zistí na základe toho, že si nájde v hornej časti pracovného listu rovnaké písmeno a pomenuje ho na základe pomocného obrázka, v tomto prípade je to bubon, sluchovou analýzou slova vyvodí začiatkovú jeho hlásku /b/, takže chlapec sa môže volať Boris a venuje sa behu, beh reprezentujú tenisky)

Grafomotorika:

- nakresliť dráhy pre plavcov v bazéne (grafomotorický prvok vodorovné čiary)

Pracovný list č. 6 (Písmenkový praclík)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie a písanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)
- s pomocou učiteľky prečítať postup prípravy „praclíka“ (t. j. sledovať čítanie textu, pričom učiteľka ukazuje prstom, kde práve číta; snažiť sa predvídať slovo prostredníctvom obrázkov)
- nakresliť, aký tvar by mal „praclík“, ktorý znázorňuje začiatkové písmeno mena dieťaťa (ako pomôcku použiť písmenkové kartičky z prílohy)

Poznávanie funkcií písanej reči:

- použiť postup pri príprave cesta a upečení „praclíka“ (aktivita sa odohráva v kuchynskom centre v triede a používajú sa pri nej učiteľkou predpripravené makety ingrediencií, t. j. škatuliek, vrecúšok a pod. označených veľkými tlačnými písmenami názvami rôznych ingrediencií, z ktorých deti podľa uvedeného postupu vyberajú tie, ktoré sú v recepte; ide o hrovú aktivitu, na záver si deti môžu z modelovacej hmoty vymodelovať rôzne písmená – s oporou o písmenkové kartičky z prílohy)
- nakresliť, ktoré prísady a ktoré pomôcky boli použité pri príprave „praclíka“

Grafomotorika:

- nakresliť čo najviac maku na praclíky (grafomotorický prvok dotyk hrotom ceruzky)

Poznámka: V názve strany v slove *PRACLÍK* uvádzame pri písmene *i* ilustráciu ihly. Pri čítaní tohto slova treba upozorniť dieťa na to, že nad písmenom *i* vidíme dĺžeň, preto túto hlásku vyslovujeme dlho ako /i/.

Pracovný list č. 8 (ZOO)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Fonologické uvedomovanie:

- zistiť (podľa vyznačeného začiatkového písmena), ktoré zviera patrí do ktorej kľietky, a spojiť ho s príslušnou kľietkou
- navrhnúť, ktoré iné zviera by mohlo patriť do konkrétnej kľietky (dieťa sa riadi podľa začiatkovej hlásky slova, neberie do úvahy dĺžku slova – začiatkové písmeno môže pri tejto úlohe učiteľka zakrúžkovať)
- doplniť celé pomenovania zvierat do označení na kľietkach, použiť pri tom písmenkové kartičky vyznačené v hornej časti dvojstrany, písmená, ktoré už dieťa použilo pri zápise, môže prečiarknuť (voliteľná možnosť pre dieťa, ktoré túto úlohu zvládne)

Grafomotorika:

- nakresliť mreže na kľietky, aby zvieratka opäť neutekli (grafomotorický prvok zvislé čiary zhora nadol a zvislé čiary zdola nahor)

Pracovný list č. 9 (O zatúlanom ...ovi)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)
- zistiť (s pomocou učiteľky a s pomocou písmen maľovanej abecedy), ako sa volá stratený psík (jeho meno prípadne zapísať)

Rozprávanie príbehu:

- vymyslieť a nakresliť príbeh o zatúlanom psíkovi, sústrediť sa pri tom na všetky dôležité body dôležité pre rozprávanie príbehu (kde sa príbeh odohral, kto sú postavy príbehu, aký problém nastal, ako sa problém vyriešil – podľa naznačených piktogramov)
- pri prerozprávaní vymysleného príbehu sa sústrediť na to, ako sa postavy príbehu cítili (učiteľka kladie doplňujúce otázky)
- porozprávať príbeh na základe zvolenej situácie na ilustrácii a sústrediť sa pri tom na emócie postáv

Grafomotorika:

- nakresliť dážď, ktorý zastihol dievčatko (grafomotorický prvok zvislé čiary prerušované)

Pracovní list č. 10 (Jazero)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Poznávanie funkcií písanej reči:

- v texte o jazere si všimnúť, ktoré živočíchy sa v ňom spomínajú, a identifikovať medzi nimi konkrétnu kategóriu podľa určenia učiteľky (živočíchy žijúce vo vode jazera, živočíchy žijúce v okolí jazera, ryby žijúce v jazerách a pod.)
- k jednej z vybraných kategórií vytvoriť pojmovú (obrázkovú) mapu, t. j. živočíchy, ktoré patria do tejto kategórie, spojiť s centrálnym pojmom (dieťa si môže vymyslieť a nakresliť piktogram pre centrálny pojem)
- vyhľadať v encyklopédii ďalšie informácie, ktoré sa týkajú jazera, a nakresliť ich (rastliny, ktoré nájdeme v jazerách a pri jazerách; športy, ktoré je možné vykonávať v jazere – zadanie podľa zväženia učiteľky)

Pracovní list č. 12 (Darček)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Rozprávanie príbehu:

- vyjadriť sa v diskusii k ilustrácii: Porozmýšľaj, prečo si chlapec vzal policajné auto? Ako sa cítil narodeninový oslávenec, keď zistil, že mu medzi darčekom chýba policajné auto? Bol si už v podobnej situácii aj ty?
- nakresliť a porozprávať: Ako by sa mal chlapec, ktorý si vzal auto, zachovať?
- nakresliť a porozprávať príbeh na tému: Stalo sa aj mne niečo podobné?

Fonologické uvedomovanie:

- vymyslieť a nakresliť darčeky, ktoré sa začínajú na danú hlásku (učiteľka v tomto prípade zakrúžkuje začiatkové písmeno a ceruzkou prepojí prerušovanú čiaru, aby vznikla súvislá čiara); šikovnejšie deti môžu hľadať aj slovo predpísanej dĺžky (napr. bábika, sveter, pero, kniha) – na strane vpravo

Grafomotorika:

- nakresliť výzdobu na narodeninovú oslavu (grafomotorický prvok horná slučka a dolná slučka)

Pracovní list č. 11 (Ďakujem a Nemáš za čo)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Rozprávanie príbehu:

- s pomocou učiteľky rekonštruovať príbeh v hornej časti
- vymyslieť a dokresliť príbeh v dolnej časti

Grafomotorika:

- k písmenkovým kartičkám dokresliť paličky (grafomotorický prvok šikmé čiary zdola nahor a šikmé čiary zhora nadol)

Poznámka: V názve strany v slove NEMÁŠ uvádzame pri písmene Á ilustráciu akvária. Pri čítaní tohto slova treba upozorniť dieťa na to, že nad písmenom Á vidíme dĺžeň, preto túto hlásku vyslovujeme dlho ako /á/.

Pracovní list č. 13 (Písmenkové kocky)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Poznávanie funkcií písanej reči:

- objasniť s pomocou učiteľky, ako bola vytvorená písmenková kocka (dieťa má k dispozícii hotovú písmenkovú kocku ako predlohu)
- vytvoriť si vlastné písmenkové kocky podľa návodu (dieťa dostane k dispozícii už predpripravené kocky oblepené farebným lepiacim papierom a nalepí na ne len písmenkové kartičky z prílohy)

Fonologické uvedomovanie:

- po vyhotovení kociek vymyslieť čo najviac slov na určenú slabiku, pri voľbe slabiky dieťa postupuje tak, že hádže kockami – najprv tou so spoluhláskami, potom tou so samohláskami – písmená, ktoré padli, dieťa zapíše do políčok v pracovnom liste, smajlík znamená, že vymýšľa slová len na začiatočnú spoluhlásku (menej náročná obmena je hádzať len jednou z kociek)

Poznámka: V názve strany v slove KOCKY uvádzame pri písmene Y ilustráciu ihly. Dôraz tu kládeme na sluchovú analýzu slova, pri ktorej písmená Y a I majú rovnakú podobu ako hlásky /i/.

Pracovní list č. 14 (Objav)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Rozprávanie príbehu:

- vymyslieť príbeh na základe ilustrácií

Fonologické uvedomovanie:

- vymyslieť, čo by mohlo byť uložené v truhličke – je postačujúce, ak dieťa vymýšľa, čo je v truhličke, len podľa začiatkovej hlásky (vtedy učiteľka zakrúžkuje začiatkovú hlásku), šikovnejšie môže vymýšľať názvy objektov aj podľa koncovej hlásky, prípadne dĺžky slova (napr. meč, mapa, list, zub; do piateho políčka doplní slovo podľa vlastného uváženia)

Grafomotorika:

- nakresliť kopčeky a jamky do piesku (grafomotorický prvok *horný zátrh* a *dolný zátrh*)

Pracovní list č. 15 (Kde bolo, tam bolo)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Rozprávanie príbehu / fonologické uvedomovanie:

- vymyslieť príbeh – rozprávku na základe dobrovoľného alebo náhodného výberu postavy a objektu z ponuky (pri náhodnom výbere sa postava a objekt v príbehu volí tak, že dieťa hádže písmenkovými kockami zo s. 19 a vymýšľa príbeh podľa toho, ktorá spoluhláska, t. j. postava príbehu, a samohláska, t. j. objekt príbehu, padne; konkrétne, ak hodí spoluhláskovou kockou písmeno S, postavou príbehu bude strašiak, a ak hodí samohláskovou kockou písmeno U, objektom v príbehu bude udica)

Koncept tlačie / rozprávanie príbehu:

- vymyslieť názov príbehu a zapísať ho na titulnú stranu knihy (s pomocou učiteľky a s pomocou písmenkových kartičiek v prílohe), podpísať sa ako autor knihy a zakresliť dej príbehu podľa zadanej štruktúry v časti OBSAH

Grafomotorika:

- nakresliť vlnky na rieke, na ktorej plávajú písmenká do rozprávkovkej krajiny (grafomotorický prvok *vlnovka*)

Pracovní list č. 16 (Slimák)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Poznávanie funkcií písanej reči:

- s pomocou učiteľky pomenovať časti tela slimáka
- v encyklopédii vyhľadať ďalšie fakty o slimákoch a nakresliť ich

Znalosť jazykových prostriedkov písanej reči:

- objasniť (s pomocou učiteľky), čo znamenajú frázy schovať sa do ulity, byť ako slimák, mať oči na stopkách a použiť ich v inom kontexte, t. j. vytvoriť vety, v ktorých sú zmysluplne použité

Implicitný význam textu:

- vypočúť si Ezopovu bájku O slimákovi a strome a vysvetliť, prečo je jej posolstvo vtipné

Grafomotorika:

- nakresliť ulity slimáčika (grafomotorický prvok *špirála*)

Poznámka: V názve strany v slove SLIMÁK uvádzame pri písmene Á ilustráciu auta. Pri čítaní tohto slova treba upozorniť dieťa na to, že nad písmenom Á vidíme dĺžeň, preto túto hlásku vyslovujeme dlho ako /á/.

Pracovní list č. 17 (Naháňačka)

Úlohy pre dieťa:

Poznávanie písmen, prvotné snahy dieťaťa o čítanie:

- prečítať tému strany (s pomocou učiteľky a s využitím obrázkovej opory pri jednotlivých písmenách)

Rozprávanie príbehu / fonologické uvedomovanie:

- rozprávať a nakresliť príbeh s rôznym pokračovaním motivovaný otázkami: Prečo pes naháňa chlapca? Ako bude príbeh pokračovať a ako sa skončí? Ako by sa mohol skončiť inak?
- do príbehu zakomponovať jeden z uvedených objektov, podľa voľby dieťaťa alebo inštrukcie chlapec vzal zo záhrady predmet, ktorý sa začína na hlásku J, chlapec zničil niečo, čo sa začína na O atď.

Poznámka: V názve strany v slove NAHÁŇAČKA uvádzame pri písmene Á ilustráciu auta. Pri čítaní tohto slova treba upozorniť dieťa na to, že nad písmenom Á vidíme dĺžeň, preto túto hlásku vyslovujeme dlho ako /á/.

Poznámka v prílohej časti:

Prázdne políčko medzi obrázkovými kartičkami (s. 25) má význam „nič“. V prípade, že sa sady obrázkových a písmenkových kartičiek použijú ako pexeso, táto kartička tvorí pár s písmenkovou kartičkou Ň.

Význam piktogramov používaných v pracovnom liste:

- nakresli / napíš
- uvažuj / vysvetli
- čítanie textu
- aktivita vyžadujúca prácu s encyklopédiou (vyhľadávanie informácií)
- aktivita vyžadujúca prácu s rozprávkou
- pracuj samostatne
- Kde sa príbeh odohráva?
- Kto sú postavy príbehu?
- Aký problém nastal?
- Ako sa problém vyriešil?
- porozprávaj
- vytvor
- autor knihy